

ที่ ๓๐ / ๒๔๗๕

หมายกำหนดการ

พระราชทานเพลิงพระศพ

สมเด็จพระเจ้าพญาเชอ เจ้าฟ้ากรมหลวงดพบุรีราเมศวร์

ณ พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส

มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
		<u>งานพระศพ</u>		
๓	๑๗.๐๐ น.	เทศน์ ลำดับปกรณ์	วังตาวัดย์	เต็มยศ ชุดจอมเกล้า
๒	๑๕.๐๐ น.	ลำดับปกรณ์ เชิญพระศพสู่พระเมรุ เทศน์ สวดศราทชพรต ลำดับปกรณ์		
๓	๗.๐๐ น.	พระราชทานเพลิง เก็บพระอัฐิ เตียงพระส้ามหาบ ลำดับปกรณ์ เชิญพระอัฐิ ประดิษฐาน	พระเมรุ วังตาวัดย์	เต็มยศ มงกุฎสยาม

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๙	๑๗.๐๐ น.	<u>งานพระอัฐิ</u> เจริญพระพุทธมนตร์ เทศน์ ลำดับปกรณ์	วังตาวัดชัย	ครึ่งยศ
๓๐	๓๐.๓๐ น.	เตียงพระ เทศน์ ลำดับปกรณ์		

มหาเสวกเอก เจ้าพระยาวรพงศ์พิพัฒน์ ผู้สำเร็จราชการ
พระราชวัง รับพระบรมราชโองการเห็นเกล้าฯ ตั้งว่า ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งร่างพระเมรุขันธ์คู่ด้านหอดวงวัดเทพศิรินทรา
วาส เพื่อพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า
กรมหลวงดพบุรีราเมศวร์ บदनการสำเร็จพร้อมแล้ว จึงโปรด
เกล้าฯ ให้กำหนดการพระศพดังต่อไปนี้

งานพระศพ

วันที่ ๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕ พนักงานแต่งการพระศพ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงดพบุรีราเมศวร์ ที่ตำหนัก
วังตาวัดชัย ประกอบพระโกศทองใหญ่โดยพระมหากษัตริย์โปรด
เกล้าฯ พระราชทาน พร้อมด้วยเครื่องพระราชอิสริยยศ

เวลา ๑๗ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีเสด็จพระราชดำเนินไปยังวังตาวัดย์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระพุทธรูปและเครื่องทรงธรรม พระราชาคณะถวายพระกรรมเทศน์นาถันท์ ๑ จบแล้ว พระเปรี๊ญ ๕ รูปสดุดธรรมคาถาจบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแล้วทรงทอดผ้า พระสงฆ์ ๕ รูป สดับปกรณ์แล้วถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอติเรก แล้วโปรดเกล้า ฯ ให้มีมนต์พระสงฆ์ที่จะสดับปกรณ์ชน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ ๒๐ รูปสดับปกรณ์ถวายอนุโมทนา ถวายอติเรกแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

ต่อไปนี้เป็นการสวดพระกุศลของเจ้าภาพ โปรดเกล้า ฯ ให้จัดพระพิธีกรรมประจำวัดพระอภิธรรม และชาวพนักงานประโคม ยามพระราชทานตามพระเกียรติยศ

วันนี้แต่งกายเต็มยศ สายสะพายราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

วันที่ ๒ มีนาคม เวลา ๑๕ นาฬิกา โปรดเกล้า ฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เสด็จไปยังวังตาวัดย์ ทรงทอดผ้าไตรของหลวงพระสงฆ์ ๒๐ รูปสดับปกรณ์ แล้วพนักงานเชิญพระโกศพระศพ สมเด็จพระเจ้าพญาเชอ เจ้าฟ้ากรมหลวงดพบุรีราเมศวร์ลงจากตำหนัก ขึ้นประดิษฐานบนราชรถ ประกอบพระโกศทองใหญ่

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๔๐๕๘

ตั้งพระบรมมหาราชวังออกจากหน้าวังสดาวัดชัย ไปตามถนนนครราชสีมา
โดยถนนพิษณุโลกทางขวา โดยถนนราชดำเนินทางขวา
แล้วโดยซ้ายข้ามสะพานมหาตมาทมิฬไปตามถนนบริพัตร โดย
ถนนหลวงทางซ้าย เข้าประตูด้านหลวงวัดเทพศิรินทราวาสด้านใต้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ
บรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ พลับพลาอิสสระภิรมย์
ในสุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส คอยรับพระศพ กองทหารใน
พระบรมมหาราชวังเดินตรงไปทางเหนือ พระบรมราชอิสสระภิรมย์
พระศพเวียนพระเมรุ โดยอุตราวุธถวน ๓ รอบแล้ว พนักงาน
เชิญพระโกศพระศพขึ้นประดิษฐานเหนือพระจิตกาธารในพระเมรุ
ประกอบด้วยเครื่องประดับสำหรับพระอิสสระภิรมย์ไว้พร้อมเสร็จ

ตั้งขบวนนิมนต์พระราชาคณะที่จะถวายพระธรรมเทศนาและ
สดุดีราชศพพระชนนีเหนืออาสน์บนพลับพลาอิสสระภิรมย์แล้ว
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระ
พระสังฆราชเจ้าถวายพระธรรมเทศนาถันท์ ๓ จบแล้ว พระราชา
คณะอีก ๓๐ รูปสดุดีราชศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถันท์เทศน์แล้ว ทรงทอดผ้าไตร พระ
สังฆมณฑลดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรกแล้ว พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี
เสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่พระเมรุพระราชทานเพลิงพระศพ ชาว

พนักงานประโคมสังข์แตรกลองชนะ กองทหารถวายเคารพตาม
พระชคตยราชอิสตรียศแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จกลับประทับที่พลับพลา
อิสตรียาภรณ์ พระบรมวงศานุวงศ์ ขณถวายพระเพลิง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ
บรมราชินี ประทับอยู่ทอดมคอวแก่เวลาแล้ว เสด็จพระราชดำเนิน
กลับ คณะทูต ข้าราชการและพระสงฆ์ ขณถวายพระเพลิงต่อไป

วันนี โปรดเกล้า ฯ ให้จัดพระพิธีกรรมสวดพระอภิธรรม และ
ชาวพนักงานประโคมยามที่พระเมรุตามพระเกียรติยศ

การแต่งกายวันนี้ แต่งเครื่องเต็มยศ สายสะพายขัตติยราชอิสตรียาภรณ์มหาจักรี

วันที่ ๓ มีนาคม เวลาเช้ากรมวังเฝ้าพระพิธีกรรม พนักงาน

ภูษามาตามพระเพลิง รวมพระอัฐิถวายคลุมไว้

เวลา ๗ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระ
พระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลา
อิสตรียาภรณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นพระเมรุพระ
ราชทานหน้าพระสุคันษ์ธรงพระอัฐิแล้ว พนักงานภูษามาตาม
พระรูปแปรพระรูปแล้วถวายคลุมไว้ พระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัวเสด็จไปประทับที่พลับพลาอิสตรียาภรณ์ โปรดเกล้า ฯ ให้
ข้าทูลละอองธุลีพระบาทราชินิกุล เติรตามหาบเวียนพระเมรุ โดย
อุคตราวัฏถวน ๓ รอบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้น

พระเมรุ ทรงทอดไตรจักรของหลวง พระราชาคณะ ๓ รูป
ดัดดับปกรณ์ ทรงเก็บพระอัฐิประมอดลงพระโกศทองดงยา แล้ว
พนักงานภูษามาตาเชิญลงจากพระเมรุไปประดิษฐานบนพลับพลา
อิสตรียาภรณ์ และรวมพระอังคารลงในชะอบปักไว้ในพระเมรุ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นพลับพลาอิสตรียาภรณ์
ทรงประเคนภัตตาหารด้ามหาบ พระราชาคณะรับพระราชทานฉัน
แล้ว ถวายอนุโมทนา ถวายอติเรก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์อีก ๕๐ รูปดัดดับปกรณ์ เสร็จแล้วโปรด
เกล้า ฯ ให้พนักงานภูษามาตาเชิญพระโกศพระอัฐิขึ้นรถม้าหลวง
ออกจากวัดเทพศิรินทราวาสไปยังวังสดาวัดย์ เสด็จพระราช
ดำเนินกลับ

วันนี้แต่งกายเต็มยศ สายสะพายราชอิสตรียาภรณ์มงกุฎสยาม

โปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการ
ชุดพระบาทราชินิกุล ซึ่งมีใช้พนักงานมีหน้าที่ต้องปฏิบัติราชการ
แต่งเครื่องขาวประดับราชอิสตรียาภรณ์ได้ในงานพระศพและงาน
เก็บพระอัฐิ

ตำแหน่งเผ้า ฯ

ที่พลับพลาอิสตรียาภรณ์

- (๑) พระบรมวงศานุวงศ์ ประทับบนพลับพลา
- (๒) ท้าวนาง เจ้าจอม หม่อมห้าม ท่านผู้หญิง เผ้า ฯ ที่

ชั้นตพลับพลาชั้นใต้

(๓) คณะทูต คณะรัฐมนตรี ข้าราชการผู้ใหญ่ เป้า ๆ ที่
ชนิดตลับพาดำเหนือ

(๔) ข้าราชการของชุดพระบาทฝ่ายใน สตรีผู้มำแห่มุ่งเป้า ๆ
เป้า ๆ ที่เจ็ดถึงหน้าพาดำเหนือ

(๕) ข้าราชการของชุดพระบาทฝ่ายหน้า เป้า ๆ ที่เจ็ดถึงหน้า
พาดำเหนือ และศาลาดำวงธรรม

ระเบียบการขึ้นถวายพระเพลิง

(๑) พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า เสด็จขึ้นทางมุขเหนือ
เสด็จลงทางมุขตะวันตก

(๒) พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายใน เสด็จขึ้นทางมุขใต้ เสด็จลงทาง
มุขตะวันตก

(๓) พระอนุวงศ์ฝ่ายใน ข้าราชการของชุดพระบาทฝ่ายใน ขึ้น
ลงทางมุขใต้

(๔) คณะทูต ข้าราชการของชุดพระบาทฝ่ายหน้า ขึ้นทางมุข
ตะวันตก ออก ลงทางมุขเหนือ

(๕) พระสงฆ์ ขึ้นทางมุขตะวันตก ออก ลงทางมุขตะวันตก

งานพระอัฐิ

วันที่ ๘ มีนาคม พนักงานแต่งที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน
พระอัฐิสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากมลมาลย์กวีศรี
ทวงตาวัดยี่

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๔๐๖๓

เวลา ๓๗ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไป
ตำหนักวังตาดาวดีย์ ทรงเครื่องนมัสการแล้ว พระสงฆ์ ๒๐ รูป
เจริญพระพุทธมนตร์ จบแล้ว ทรงจุดเทียนเครื่องทรงธรรม พระ
ราชาคณะถวายพระธรรมเทศนาถึนที่ ๓ จบแล้ว พระสงฆ์ทั้งนั้น
รับอนุโมทนา ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแล้วทรงทอดผ้าไตร
พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ พระราชาคณะถวายอติเรกแล้ว เสด็จ
พระราชดำเนินกลับ

วันนี้แต่งกายเครื่องครึ่งยศ

วันที่ ๓๐ มีนาคม เวลา ๓๐ นาฬิกา ๓๐ นาที โปรดเกล้า ฯ
ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์ เสด็จไปยังวังตาดาวดีย์ ทรงประเคน
ภัตตาหาร ของหลวงแต่พระสงฆ์ ซึ่งเจริญพระพุทธมนตร์แต่ก่อน
พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทย
ธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอติเรก แล้วพระราชาคณะ
ถวายพระธรรมเทศนาถึนที่ ๓ และสดับปกรณ์อีก ๕๐ รูปเป็น
เสร็จการ

วันนี้แต่งเครื่องยศปกติ

คำดำว่าการพระราชวัง

หมายเลขวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

วิ
ว
ก
ระ
บ
ว
น
ห
แ
ห
่
พ
ร
ะ
ศ
พ

ด้
มี
เด
จ
พ
ร
ม
เจ้า
ฟ้า
ยา
เช
อ
เจ้า
ฟ้า
ภ
ร
ม
ห
ด
ว
ง
ด
พ
บุ
ร
า
เม
ศ
ว
ร
จ
าก
ฉ
ว
ง
ไป
พ
ร
ะ
เม
รุ
ว
ัด
เท
พ
ศ
ี
ร
ิน
ท
ร
า
ว
า
ด

ก
ระ
บ
ว
น
ห
น
้า

ท
ห
า
ร
บ
ก

ก
ระ
บ
ว
น
ร
า
ช
ิ
น
ด
ร
ิ
ย
ย
ศ

พ น ก ง า น พ ร ะ ร า ช พ ิ ช น า ร ว			๒
ช ง ๓ ช า ย			๓
ค ู่ แ ห ่ น ู ง ฝ า เก ย ว ต า ย		ส ว ม เล อ ค ร ุ ย	ด อ ม พ อ ก
ก ด อ ง ช ร น ะ พ น แ ต ง ต า ย ท อ ง			๘๐
จ ำ มี	๑	}	๔
จ ำ ก ด อ ง	๑		
ส ำ ร ว ค ์ ร ก ด อ ง	๒		
แ ต ร ฝ ร ัง	๑๖		
แ ต ร ง อ น	๒๐		
ส ัง ข	๑		
ส ำ ร ว ค ์ ร แ ต ร	๑		
ฉ ิ ต ร เบ ญ จ า			๑๐
ส ัง ฆ ก า ร ี เช ิ ญ พ ั ต ย ศ			๑

รถพระอานพระอภิธรรมนำ	๑
กตติชาวตายทอง	๑
มังสุรย์	๑

พระศพ

เครื่องสูงหน้า นัคร	๕ ชั้น	๖	} ๑๒
	๗ ชั้น	๒	
มิ่งแทรก		๔	

กรมวัง	คุมเครื่องสูงหน้า	
พระแสงหว่างเครื่อง	หน้า ๖	} ๑
	หลัง ๔	

ราชรถทรงพระศพ	คนลาก	
พระโกศทองใหญ่		
พนักงานภูษามาตาประคอง		๒
พระกตติหัททองชวาง	๑	} ๓
มังสุรย์	๑	
พัต โบก	๑	

คู่เคียง		๑๖
อินทร์	เชิญจามร ๘	} ๑๖
พรหม	เชิญจามร ๘	

ก้ำกั้ม	อินทร์	๑	
	พรหม	๑	๒
กรมวัง	คุมเครื่องส่งหลัง		๒
เครื่องส่งหลัง	ฉัตร ๗ ชั้น	๒	
	๕ ชั้น	๕	
	บังแทรก	๒	๓๐
	ชุมสาย	๒	
เชิญเครื่องตาม			
นาดวัน			๖
ข้าในกรม			

บัญชีสามหาบ

สารบัญที่ ๑

ผ้าไตร	มหาอำมาตย์โท พระยาสวัสดิวรวิถ์	(ม.ร.ว. สายหยุด สนิทวงศ์)
หาบ	นายนาจาศรี	หม่อมศิริวงศ์วรวัฒน์
		(ม.ร.ว. ฉายฉาน ศิริวงศ์)
หม้อเข้าเชิงกวาน		พนักงานต้นมพดเรือน

ลำดับที่ ๒

ผ้าไตร	นายพดโท	พระยาดีหราชฤทธิไกร (ม.ล. ชวย ฉัตรกุล)
หาม	รองเล่อกเอก	นายขันหุ่มแพะ (ม.ร.ว. มานพ เกษมสันต์)
หม้อเข้าเชิงกราน		พนักงานดนมพลเรือน

ลำดับที่ ๓

ผ้าไตร	มหาเล่อกตรี	พระยาร่วงศ์วิวัฒน์ (เศยม บุนนาค)
หาม	อ้ามาตย์ตรี	หลวงประเล่ริฐมนุกิจ (ประเล่ริฐ คีรีสัมพันธ์)
หม้อเข้าเชิงกราน		พนักงานดนมพลเรือน

ประกาศตั้งกงสุลสยามกิตติมศักดิ์

ประจำเมืองอัมสเตอร์ดัม

ด้วยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งให้มองดีเลอ
บ. เอช บารอน ตาเอตส์ ฟัน อะเมรอนเกน (Monsieur P.H.
Baron Taets Van Amerongen) เป็นกงสุลสยามกิตติมศักดิ์